

La batalla dels independents

Els Germans Musulmans d'Egipte no es resignen a perseguir una reforma política per la via parlamentària. Tot i la repressió i les crides al boicot, aquest moviment torna a presentar-se a les eleccions, que es fan el 28 de novembre.

Les eleccions parlamentàries que es duran a terme a Egipte aquest diumenge, 28 de novembre, es preveuen mogudes. Els Germans Musulmans, una organització prohibida en aquest país, ha decidit que, malgrat les adversitats, hi tornarà a presentar un centenar llarg de candidats. Molts analistes polítics, recordant que el 2005, any de les darreres eleccions legislatives, hi hagué una dotzena de morts, temen que els episodis de violència es puguin reproduir. De fet, aquests darrers anys els Germans Musulmans han estat víctima d'una forta persecució per part del règim que encapçala el president Hosni Mubàrak. En aquest sentit, el fet de ser una organització il·legalitzada, els obliga a presentar-se a les eleccions com a independents. El diari local *The Daily News* informava la setmana passada que la comissió electoral ha invalidat almenys quatre de les 134 candidatures presentades pels Germans Musulmans, entre les quals la del segon home fort d'aquest moviment al parlament.

La manca de llibertat política a Egipte ha motivat que els grups que propugnen una reforma democràtica demanin el boicot a les eleccions. Aquesta crida l'encapçala Mohamed el-Baradei, l'ex-director de l'Agència Atòmica Internacional, organització vinculada a les Nacions Unides amb la qual aquest diplomàtic va obtenir, de manera conjunta, el premi Nobel de la pau l'any 2005. El-Baradei, que té el suport dels Germans Musulmans, és l'home que, segons que sembla, encapçalarà la principal candidatura opositora a la presidència del país a les eleccions que s'han de dur a terme

l'any que ve. Sigui com sigui, la crida al boicot a les eleccions parlamentàries del dia 28 de novembre ha rebut un fort revés amb la intenció dels Germans Musulmans de participar-hi. Tot i la discrepància interna, al final es va imposar el criteri de Mohamed Badie, líder d'aquest moviment a Egipte,

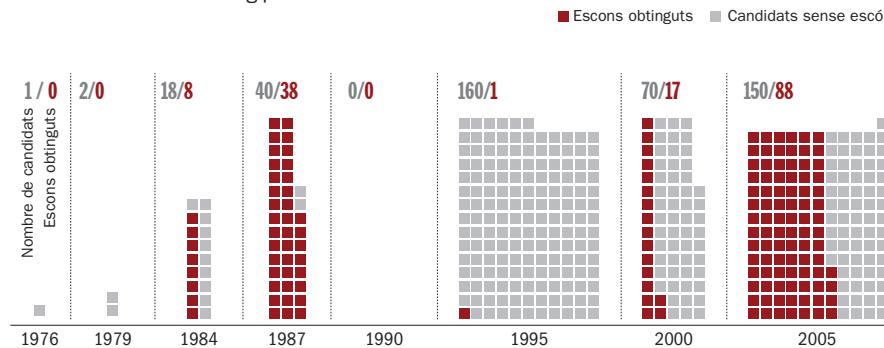
El mes de març d'enguany, el Carnegie Endowment –un important grup d'experts amb seu a Washington i delegació a l'Orient Mitjà– va presentar un informe. Segons aquest document, l'elecció, a començament d'any, de Mohamed Badie com a “guia general” dels Germans Musulmans egipcis, implicava un punt d'inflexió. Badie era, fins fa poc, un home gairebé desconegut fora del moviment, cosa que, segons els experts, indica que els Germans Musulmans, arran de la dificultat per moure's en el terreny polític, orienten els seus objectius cap a l'interior de l'organització; és a dir,

donen preferència als programes socials, educatius i religiosos per sobre de l'activitat parlamentària. Mohamed Badie, de fet, és un dels principals defensors d'aquesta nova orientació.

Decennis de prohibició. Els Germans Musulmans és una organització que fou fundada l'any 1928 a Egipte per Hassan al-Banna. Avui dia, tanmateix, s'ha convertit en un moviment islamista transnacional present a la majoria dels països àrabs, on normalment fa el paper de principal força opositora. En aquests llocs, amb comptades excepcions, el moviment dels Germans Musulmans s'oposa a l'ús de la violència per a obtenir els seus objectius. Això no obstant, a Egipte ja fa sis dècades que foren il·legalitzats; en concret, d'ençà que l'any 1954 foren acusats d'intentar assassinar el president d'aleshores, Gamal Abd al-Nasser. Els Germans Musulmans neguen aquesta implicació i la consideren un pretext per a apartar-los de la lluita política. Des d'aquell any, el moviment islamista navega com pot, aprofitant-se de moments de més o menys tolerància per tal d'influir en l'agenda política i difondre el seu missatge. A grans trets, els Germans Musulmans reclamen una reforma democràtica a Egipte, basada en la llei islàmica, però amb una inter-

Germans Musulmans

Evolució al Parlament d'Egipte

Nota: A les eleccions del 1984, els candidats dels Germans Musulmans es van presentar dins la llista del New Wafd Party, i a les del 1987, dins l'Aliança Islàmica, amb els laboristes i els liberals. A la resta d'eleccions tots els candidats s'han presentat com a independents.

Font: Carnegie Endowment

El mes passat, al Caire, el líder dels Germans Musulmans, Mohamed Badie, al centre, anunciava que la seva organització participaria a les eleccions del 28 de novembre.

pretació més moderada que en alguns països musulmans, com pot ser, per exemple, l'Iran.

Un dels moments més importants en la història dels Germans Musulmans fou l'any 2005, quan els seus candidats independents van ocupar 88 dels 444 escons que aquell any formaven el parlament egipci. La resposta del règim encapçalat pel president Mubàrak fou semblant a la d'Algèria l'any 1991 arran de la victòria dels islamistes d'aquell país; és a dir, el govern va optar per l'enfrontament i va engegar una estratègia basada en la persecució dels membres dels Germans Musulmans, acompanyada d'una intensificació de les mesures de seguretat, les restriccions legals a la participació política, campanyes ideològiques i assetjament dels simpatitzants. Tot això ha impedit que el moviment islamista pogués treballar com un actor polític normal.

Malgrat tot això, els Germans Musulmans han pogut introduir les seves reivindicacions al parlament. Segons l'informe del Carnegie Endowment, els 17 diputats que tenien durant la legislatura del 2000-2005 van aconseguir, entre preguntes, interpellacions i propostes fetes a les diverses comissions,

de participar en el debat polític unes 6.000 vegades, més que cap altre grup parlamentari. Durant la legislatura actual, en canvi, segons aquest informe, els 88 diputats independents del moviment islamista han intervingut en la dinàmica parlamentària més de 20.000 vegades. Els principals temes que han posat sobre la taula tenen relació amb qüestions com ara la desigualtat social, els problemes econòmics i també afers més candents, com la corrupció, els monopolis, la privatització, la reforma del sistema fiscal i l'augment del deute públic. En tots aquests anys, però, no han pogut introduir cap proposta de llei al parlament.

Això a banda, les reivindicacions morals i religioses han ocupat un lloc preeminent en el programa polític dels Germans Musulmans. L'any 2001 van presentar una demanda contra el ministre de Cultura per la publicació d'uns llibres que, segons ells, contenen referències sexuals ofensives per a l'islam. En una línia semblant, l'any 2004 van criticar l'elecció de Miss Egipte, qualificant-ho també d'acte de desafiament a la xària, la llei islàmica. Així mateix, els Germans Musulmans van criticar la decisió del ministre

d'Informació de prohibir a les conductores dels informatius televisius d'anar vestides amb el vel islàmic. Sigui com vulgui, malgrat la intensa activitat parlamentària dels diputats dels Germans Musulmans, els detractors els acusen de tenir un programa molt vague, molt ric en eslògans però buit de contingut, incapaç de donar resposta a moltes de les necessitats que té Egipte.

Sense perspectives. El fracàs dels Germans Musulmans a l'hora d'impulsar reformes legislatives respon al fet que el Partit Democràtic Nacional, presidit per Hosni Mubàrak, va aconseguir les tres quartes parts dels escons del parlament a les eleccions del 2005. De fet, aquest partit s'ha assegurat de superar els dos terços dels escons del parlament des del 1976, de manera que d'aleshores ençà ha impedit qualsevol reforma que no s'avingués als seus interessos. Això, afegit al tarannà personal i als poders polítics que té el president Mubàrak, fa que els experts no dubtin a definir el sistema polític egipci de semiautoritari. Amb tot, el president Mubàrak va assegurar el 9 de novembre –com apuntava el diari *The Daily News*– que les eleccions

“El-Baradei és un desafiament formidable”

RICARD GONZÁLEZ

A 70 anys, Saad Ibrahim es recolza en un bastó i camina amb dificultat, arran del maltractament que durant anys va rebre a les presons egípcies. Essent un dels intel·lectuals més prestigiosos al món àrab, que ha tractat de la qüestió de les minories ètniques i religioses, va decidir d'advocar activament per la causa de la democràcia, i fins i tot es va mostrar disposat a desafiar Mubàrak a les urnes. Gràcies a les pressions nord-americanes, Ibrahim va ser alliberat, i s'exilià als Estats Units, on continua promovent activament la causa de la democràcia a Egipte.

—Què us semblen els moviments que ha fet el-Baradei aquests darrers mesos?

—Ho fa molt bé. Demostra tenir una gran intuïció política. Cada pas que fa sembla molt meditat. El-Baradei representa un desafiament formidable al règim de Mubàrak per la seva reputació internacional després d'haver presidit l'Agència Atòmica i d'haver rebut el premi Nobel de la pau. No sé si triomfarà, però cada vegada que algú desafia el rai té més força. Són com unes onades com més va més grans.

—Què passarà si el govern simplement ignora la seva petició de reforma del sistema polític vers la democràcia?

—Hauria de sortir al carrer, utilitzar la desobediència civil. Fa setmanes el vaig instar a considerar aquesta opció, i els darrers dies ha declarat que està disposat a aplicar-la. Molta gent dubta que un diplomàtic com ell tingui la fusta necessària per a liderar un moviment pacífic de rebel·lió. Però jo no en dubtaria tant.

—Quina és la posició dels militars respecte a la successió de Mubàrak?

—No és gens clara. És cosa sabuda a Egipte que la cúpula de l'exèrcit no és gaire feliç amb aquesta possibilitat, perquè s'estimaria més un militar a la presidència. Però Mubàrak ha redissenyat l'exèrcit durant quasi tres decennis de govern, i ha triat amb molta cura gent de la seva confiança als càrrecs més alts.

—El-Baradei té el suport dels Germans Musulmans. Us preocupa això?

—No. Ell parla i busca el suport de tots els partits de l'oposició, els Germans inclosos. A més, crec que occident s'equivoca quan tem una victòria electoral dels islamistes. Molts d'aquests partits, com l'AKP a Turquia, o el PJD al Marroc, han acceptat les regles del joc. En el cas d'Egipte, els Germans Musulmans han renunciat a la violència des dels anys 60, i per això es van crear escissions radicals, com la Jihad Islàmica, que sí que practiquen la violència.

—Què en penseu de la posició d'Egipte respecte a Palestina i les negociacions de pau?

—Per començar, Egipte hauria d'obrir el pas de Rafah, i deixar que els ciutadans de Gaza poguessin sortir de la presó en què viuen. Respecte al procés de pau, sóc optimista, perquè tant Netanyahu com Abbas necessiten imperiosament la pau. No estic d'acord amb la política d'Obama a l'Orient Mitjà: és massa complaent amb els autòcrates. Però sí que ha fet bé d'impulsar les negociacions de pau des de bon començament.

Ricard González
Washington

del 28 de novembre seran lliures, i afegí que serien supervisades per la comissió electoral i grups de la societat civil egípcia. Alguns d'aquests grups, tanmateix, han criticat que no hi hagi observadors internacionals, que hi hagi restriccions a molts candidats per presentar-se i que el ministre de l'Interior tingui amplis poders sobre el procés electoral.

Per als Germans Musulmans, les restriccions i la repressió, com assenyalen els experts del Carnegie Endowment, els han fet esdevenir un moviment

isolat, amb poca influència en el procés electoral i en la política egípcia en general. Per això, segons que diuen a l'informe, gairebé ningú dins del lideratge del moviment islamista no preveu que obtinguin més d'una dotzena de diputats a les eleccions parlamentàries del 28 de novembre. El segon aspecte important, segons el Carnegie Endowment, és que els líders dels Germans Musulmans són conscients que el moviment viu una situació de setge permanent —i tot sembla indicar que continuarà així molt de temps. Per

aquesta raó, el punt de vista més estès dins l'organització és que, contra la repressió, cal concentrar els esforços en la solidaritat amb els afectats, més que no pas malgastar-los a pretendre una participació política més àmplia. Mohamed Badie, el nou guia dels Germans Musulmans, en el discurs d'acceptació fet el mes de gener passat, va apostar decididament per donar prioritat a l'activisme social i religiós per sobre del polític.

Xevi Camprubi